

OVERDRACHTSDOSSIER

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Bestuursperiode 2018-2022

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

28

Voorwoord

Op 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dit betekent dat er een nieuw algemeen bestuur en dagelijks bestuur van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) gaat komen. We hebben in de afgelopen bestuursperiode ons samen ingezet voor een veilige en gezonde leefomgeving en gewerkt aan het verbeteren van de ODZOB op weg naar een efficiënte, effectieve en innovatieve organisatie. Het Rekenkameronderzoek en andere landelijke onderzoeken laten zien dat de ODZOB de goede richting op gaat. Maar de ontwikkeling is nog niet af. Hiervoor is een volgende stap nodig samen met het nieuwe bestuur. Het huidige bestuur wil vanuit goed eigenaarschap voor een goede overdracht zorgen, daar hoort dit overdrachtdossier bij. Ons visitekaartje, terugblikkend op wat we hebben bereikt en meegevend wat belangrijk is de komende vier jaar.

Wij wensen het nieuwe bestuur veel succes.

Marc van Schuppen
Voorzitter dagelijks bestuur ODZOB

Martine van Dort
Directeur ODZOB

Inhoud overdrachtdossier

Met dit overdrachtdossier informeert het huidige bestuur het nieuwe bestuur, zodat het inwerken en kennismaken wordt vergemakkelijkt. Het dossier geeft informatie over wat is bereikt, wat de komende vier jaar gaat spelen en wat het huidige bestuur wil meegeven. Het overdrachtdossier is als volgt ingedeeld:

Kennismaking:

- Wat is de ODZOB?
- Hoe wordt de ODZOB bestuurd?
- Welke expertises heeft de ODZOB?

Concernplan 2019-2022:

- Welke grote inhoudelijke thema's hebben er gespeeld?
- Is de beleidscyclus gesloten en zijn de uitvoeringskaders opgesteld?
- Wat heeft er gespeeld op het gebied van governance, dienstverlening, bedrijfsvoering, HRM, ICT en samenwerking?

Het dossier is gebaseerd op formele stukken (kadernota's, jaarstukken, BERAP's, programma's, besluiten en rapporten) en een schriftelijke survey die is uitgezet onder de bestuurders.

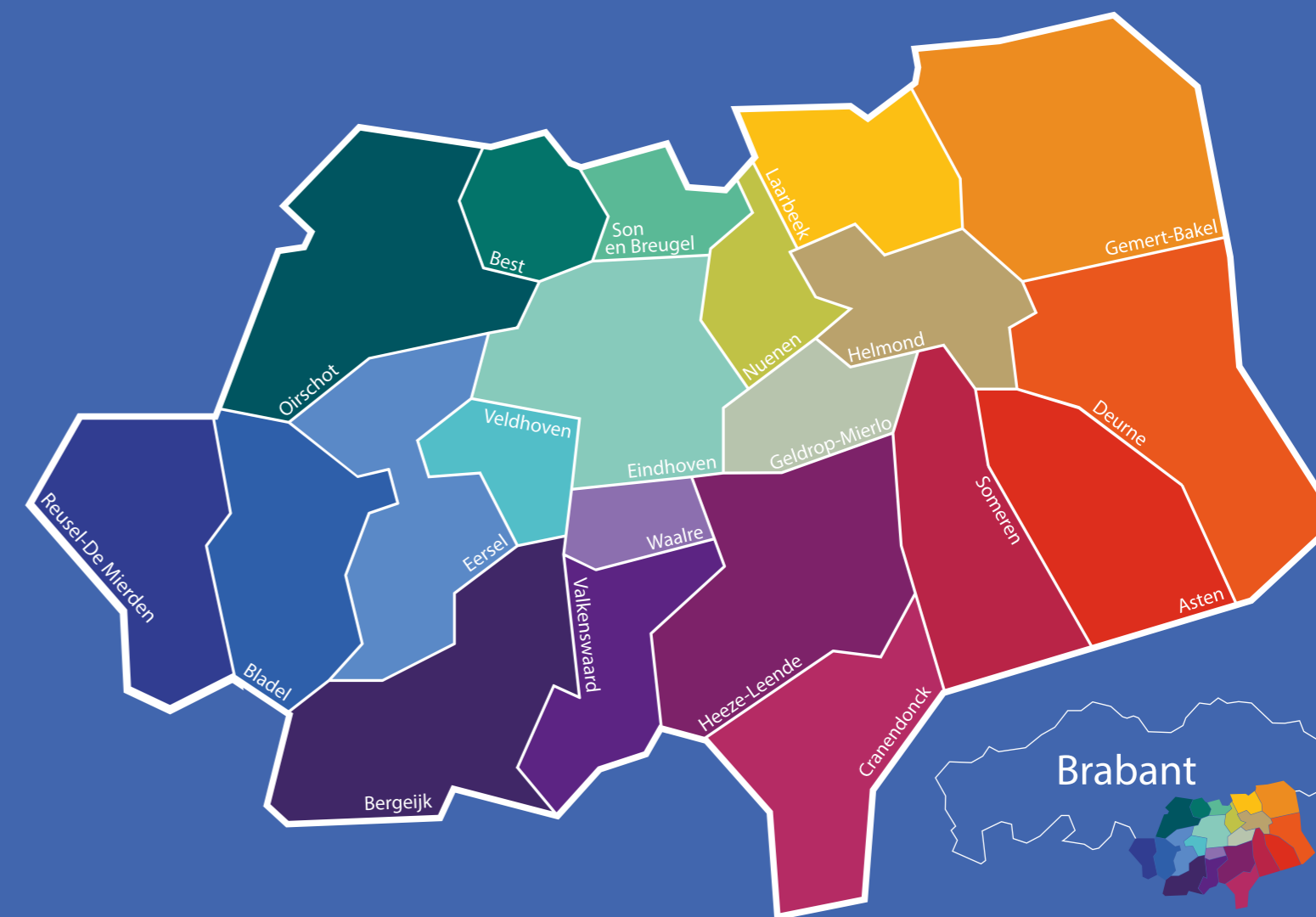
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is een uitvoeringsorganisatie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en advisering over het fysieke domein (milieu, ruimtelijke ordening en bouw). Het is een gemeenschappelijke regeling van 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en provincie Noord-Brabant. De ODZOB wordt bestuurd door een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur.

Zo'n 240 medewerkers van de ODZOB werken dagelijks aan een veilige en schone leefomgeving door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering. Deels verplicht vanuit de wetgeving (basistaak), deels op verzoek (verzoektaak).

De ODZOB plant en voert de werkzaamheden uit, vanuit de volgende basisprincipes:

- We voeren de verplichte basistaken vanuit de Wet VTH uit en daarnaast voeren wij taken uit op verzoek van de gemeenten/provincie;
- we werken vanuit een dienstverleningsovereenkomst (DVO);
- we werken op basis van de Verordeningen Kwaliteitscriteria;
- de gemeente/provincie bepaalt in hoeverre de werkzaamheden in mandaat worden uitgevoerd;
- we werken vanuit een producten- en dienstencatalogus (PDC);
- het algemene langetermijnkader was/is het Concernplan 2019-2022;
- we werken vanuit een jaarlijkse kadernota en begroting;
- activiteiten die verwant zijn aan deze VTH-taken (expertises) zijn ook beperkt (10% van de opdrachten) mogelijk.

Bestuur ODZOB

Het bestuur van de ODZOB bestaat uit een algemeen bestuur (AB) en een dagelijks bestuur (DB). Het AB staat aan het hoofd van de gemeenschappelijke regeling van de ODZOB, en stuurt de omgevingsdienst aan. Er is sprake van een collegeregeling waarbij de leden van het AB door en uit het college van burgemeester en wethouders/Gedeputeerde Staten worden aangewezen. De portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten hebben zitting in het AB samen met een gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant. De AB-leden kiezen uit hun midden de leden van het DB die samen het collegiaal bestuur vormen. De organisatie staat onder leiding van de directeur van de ODZOB, Martine van Dort, zij is ook de secretaris van het AB en DB.

Het AB handelt kaderstellend en toezichhoudend: stuurt op hoofdlijnen, op strategisch beleid, kaders, begroting, jaarverslag en jaarrekening. Daarbij heeft het AB vanuit de rol van eigenaar de blik gericht op de langere termijn. De AB-leden zijn verantwoordelijk voor de terugkoppeling over de ODZOB naar de raadsleden van hun gemeente of de Statenleden van de provincie. Het DB is op bestuurlijk niveau verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de ODZOB. Het voert besluiten uit, die door het AB zijn genomen en ziet toe op het correct functioneren van de ambtelijke organisatie.

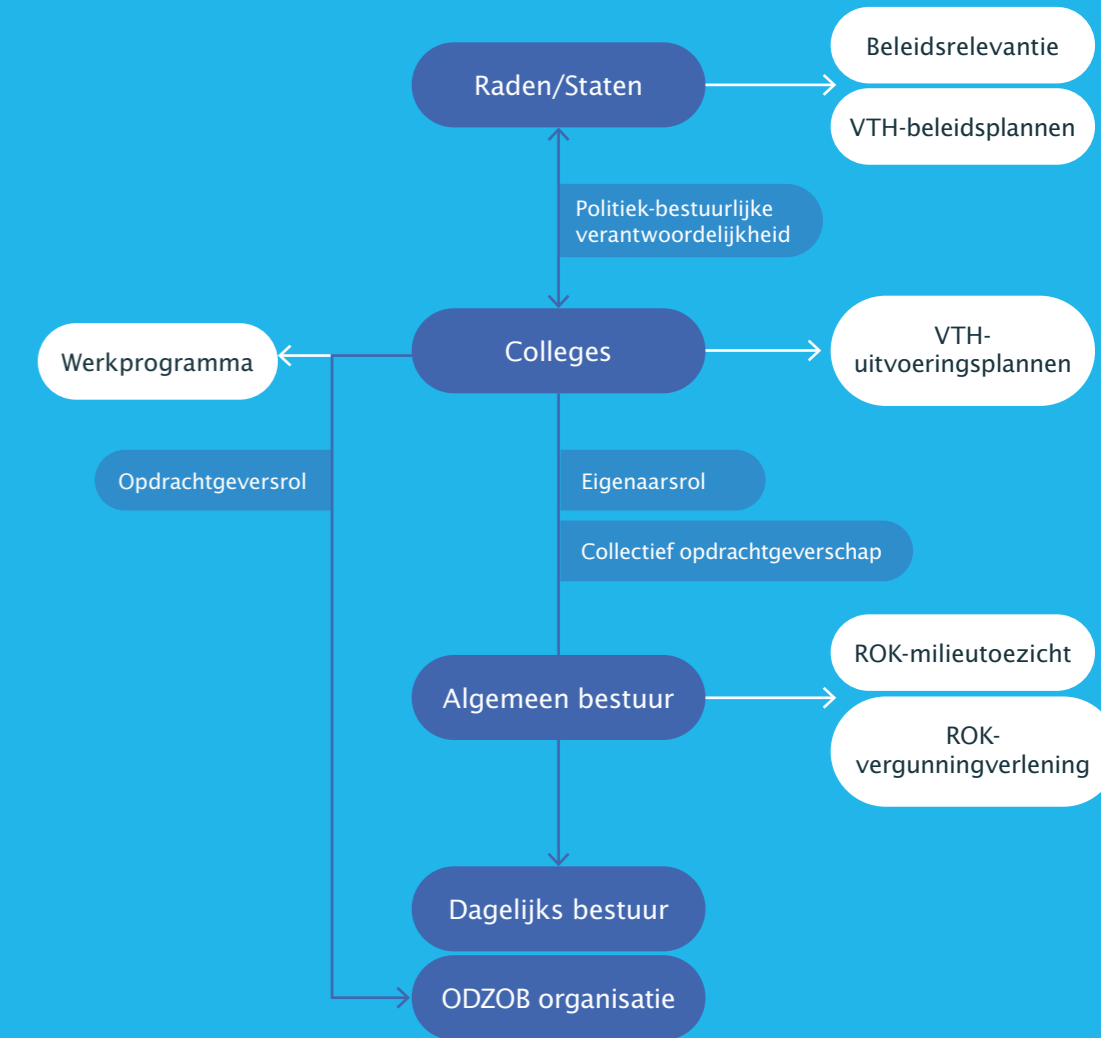
Bestuurders moeten goed geïnformeerd zijn voor een structureel goede relatie tussen de ODZOB en zijn deelnemers. Ze moeten goed geadviseerd worden over hun inbreng, dit gebeurt via de leden van het Opdrachtgeversplatform (OGP). Het OGP bestaat uit 22 ambtelijke vertegenwoordigers, van iedere gemeente in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.

Gemeenteraadsverkiezingen betekenen zeer waarschijnlijk ook een wijziging van de samenstelling van de colleges van de gemeenten. Na de installatie van de nieuwe colleges wordt de deelname aan het AB van de ODZOB belegd bij één van de collegeleden. De afgelopen bestuursperiode waren de portefeuilles voor de ODZOB belegd bij DB-leden, die een grote affiniteit hadden met onderwerpen die binnen het takenpakket van de ODZOB vallen. Daarbij is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen inhoudelijke portefeuilles (VTH-taken) en bestuurlijk-organisatorische portefeuilles (governance, P&O, financiën en bedrijfsvoering). Voor de laatstgenoemde portefeuilles heeft het AB eerder het standpunt ingenomen dat de betreffende DB-leden bestuurders zijn, die ook binnen de moederorganisatie een vergelijkbare portefeuille hebben.

Het huidige bestuur realiseert zich dat elke deelnemer zelf beslist wie uit de colleges aangewezen wordt als vertegenwoordiger in het AB.

Het is van belang om bij het aanwijzen van een DB-lid vanuit de subregio aandacht te hebben voor de interesse en/of ervaring met een specifieke portefeuille van de afvaardiging. Portefeuilles kunnen vakinhoudelijk zijn of meer op bedrijfsvoering zijn gericht. Deze invulling kan zo mogelijk ook in afstemming met de andere gemeenten in de subregio plaatsvinden. Dit zorgt ervoor dat in het samen stellen DB de gewenste interesse of ervaring aanwezig zal zijn.

In 2020 heeft een **Rekenkameronderzoek** van regiogemeenten (zie hoofdstuk **Governance**) duidelijk laten zien dat scheiding tussen de rollen eigenaarschap en opdrachtgeverschap flinke aandacht nodig heeft en dat dit mede van betekenis is voor het besturen van de dienst. Rolzuiverheid van het DB en AB is hierbij van essentieel belang. Ook de cultuur en een goed samenspel van de deelnemers bij de samenwerking mogen hierbij niet onderbelicht zijn. Het huidige bestuur adviseert nadrukkelijk het nieuwe bestuur om in de nieuwe bestuursperiode aandacht hieraan te blijven geven.

Figuur: Governance ODZOB

Concernplan ODZOB

Het concernplan 2019-2022 is het kader voor de langere termijn voor de inzet van de ODZOB en is samen met onze deelnemers bepaald. De uitwerking van deze inzet is beschreven in de jaarlijkse kadernota's, begrotingen, jaarstukken en programma's en uitvoeringplannen. Het concernplan loopt in 2022 af. Met de start van de nieuwe bestuursperiode in 2022 is het aan het nieuwe bestuur om een nieuwe meerjarenvisie voor vier jaar uit te laten werken.

Het werk van de ODZOB is vaak onzichtbaar. Als alles goed gaat merk je weinig van het werk dat we leveren. Maar achter de schermen werken we dagelijks aan het verlenen van vergunningen (milieu en bouw), houden we toezicht op risicovolle situaties bij bedrijven en handhaven we waar nodig. Het lijkt heel gewoon dat de veiligheid en gezondheid gewaarborgd wordt. Maar denk even terug aan de vuurwerkramp in Enschede of de brand in Moerdijk en de **GenX** problemen. Dan weet je hoe belangrijk ons werk achter de schermen is.

KIJK MEE ACHTER DE SCHERMEN BIJ DE ODZOB:

Grote inhoudelijke thema's

Wat hebben we bereikt?

De ODZOB verleent vergunningen, houdt toezicht, handhaaft en adviseert in het fysieke domein. In gezamenlijkheid heeft de ODZOB regionaal gewerkt aan de speerpunten, die regionaal om aandacht vroegen. De ODZOB heeft een bijdrage geleverd aan grote inhoudelijke thema's en/of grote inhoudelijke thema's hebben het werk van de ODZOB sterk beïnvloed.

Klimaat, energie en duurzaamheid:

De ODZOB heeft toezicht gehouden op de naleving van de energiematregelen bij bedrijven en kantoren en deze bedrijven en kantoren geïnformeerd over energielabels. Gemeenten werden ondersteund bij het opstellen van de Regionale Energie- en Klimaatstrategie bij projectuitvoering. Verder heeft de ODZOB met haar VTH-werkzaamheden bijgedragen aan het thema circulaire economie.

Naar een toekomstbestendige veehouderij en Programma Aanpak Stikstof (PAS):

De ontwikkelingen in de veehouderij hebben vooral in het teken van de stikstofcrisis gestaan. Het Rijk en de provincie hebben ingezet op versnelling van de innovatie van stalsystemen (landelijke Taskforce Versnelling Innovatieproces Stalsystemen).

Deze brongerichte aanpak werd ook gekoppeld aan kringlooplandbouw (nieuw provinciaal kader) en het Schone Lucht Akkoord (door pilots). Daarnaast is in 2021 voor stikstof een geheel nieuw stelsel van wet- en regelgeving ontwikkeld. Van hieruit werkt de provincie de stikstofdoelen en maatregelen uit in de Brabantse ontwikkelaanpak Stikstof. De veranderingen en innovaties werkten diep door in de kerntaken van de ODZOB. In het najaar van 2019 heeft Taskforce Transitie Veehouderij voor de gehele provincie Noord-Brabant de VTH-werkzaamheden in kaart gebracht en maatregelen uitgewerkt om de benodigde capaciteit voor de agrarische VTH-taken passend te maken (periode 2020-2024). Verder heeft het project Intensivering Toezicht Veehouderijen (2018-2021) de risico's binnen de agrarische sector in beeld gebracht en deze vormen de basis voor toekomstig toezicht.

Bodem:

De ODZOB heeft een grote bijdrage geleverd aan het vinden van oplossingen rondom de problematiek van PFAS, in de rol van vergunningverlener, toezichthouder, adviseur en netwerkpartner.

Gezondheid:

Het verbod op het bouwen van geitenstallen, als nasleep op de Q-koorts, heeft impact gehad op VTH evenals het falen van het

// HET AANTAL MAATSCHAPPELIJKE THEMA'S IS GROOT EN GROEIT. WAAK VOOR FOCUS EN RESULTAATGERICHTHEID. //

rendement van de combiluchtwassers bij veehouderijen.

De ODZOB heeft in de rol van adviseur en netwerkpartner velen bijgestaan. Verder is samen met de GGD geadviseerd over omgevingskwaliteit, waarbij er een samenspel is ontstaan tussen de [Brabantse Omgevingsscan \(BrOs\)](#) en de [Omgevingsatlas](#). Ook is het tot stand komen van het [Regionaal Meetnet](#) gefaciliteerd.

Ondermijnende activiteiten:

De 'oog en oor'-functie is verstevigd en er is in het voorjaar van 2021 een projectplan opgesteld en besproken met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten. Helaas is door de coronamaatregelen de snelheid in training niet optimaal geweest. Ook is een gezamenlijke regeling opgesteld om drugsafval op te kunnen ruimen. De toezichthouders van de ODZOB hebben deelgenomen aan de actiedagen in de Kempen, interventieteams Peelland (PIT), Dommelvallei (DIT) en Bestuurlijk Interventie Team Eindhoven (BITE).

Zeer zorgwekkende stoffen:

De PFAS-problematiek heeft dit onderwerp op de kaart gezet. Aandacht is gegaan naar kennisvergroting, inventarisatie en verkenning mogelijkheden registratie. In eerste instantie bij provinciale bedrijven, met extra aandacht voor afvalbedrijven.

Asbestverwijdering:

in Brabant zijn veel asbestdaken gesaneerd en er werd een verbod op asbestdaken verwacht. Het verbod op asbestdaken is uiteindelijk niet gekomen, maar toezicht op bedrijfsmatige saneringen blijft van belang gezien de gezondheidsrisico's.

Wat speelt er de komende vier jaar en wat geven we mee?

Het is van belang dat het bestuur van de ODZOB verbinding tussen beleidsontwikkeling en de mogelijkheden tot uitvoering blijft bewaken en daarbij kaders en prioritering meegeeft voor de ODZOB. Dit kan alleen op basis van investering in een goede informatievoorziening en informatiegestuurd werken. [De Nationale Omgevingsvisie](#), [het Nationaal Milieukader](#), [provinciale beleidsplannen](#), [de Urgenda-uitspraak](#), [de Uitvoeringsagenda VTH](#) en [het rapport over milieucriminaliteit 'de Markt de Baas'](#), laten zien dat bovenstaande inhoudelijke thema's de komende vier jaar nog steeds relevant zijn. Deze opsomming is niet uitputtend, er zijn uiteraard nog veel meer toekomstige ontwikkelingen op het gebied van milieu en klimaat zoals de Green Deal. Ze vragen om een regionale VTH-aanpak, verbonden met de provinciale/gemeentelijke beleidsplannen en de nieuwe coalitieakkoorden. Het advies is om deze thema's op te nemen als opgaven in de nieuwe meerjarevisie, waarbij de randvoorwaarden worden gecreëerd om deze opgaven ook waar te kunnen maken.

Het sluiten van de beleidscyclus

Wat hebben we bereikt?

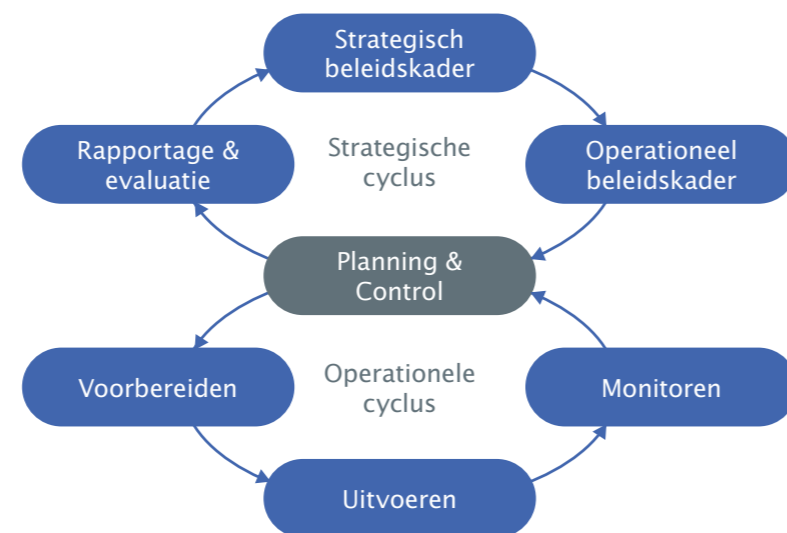
De ODZOB heeft verschillende wettelijk verplichte operationele kaders opgesteld. Deze kaders zijn bedoeld als gezamenlijk kader voor alle 21 gemeenten om op uniforme en innovatieve wijze uitvoering te geven aan de taken:

■ **Het Regionaal Operationeel Kader (ROK) Milieutoezicht.**

In 2018 vastgesteld door het AB en in 2019 door de colleges van burgemeester en wethouders. In 2019 was de voorbereiding en implementatie van de uitvoering door de ODZOB. Het jaar 2020 was het leerjaar en 2021 was het jaar van professionalisering en evaluatie, zowel bedrijfsmatig als bestuurlijk. Het kenmerk van een uitvoeringskader is gelijk speelveld en risicogericht toezicht houden.

■ **Het Regionaal Operationeel Kader (ROK) Vergunningverlening.**

Er is hiervoor aansluiting gezocht bij het gemeentelijke beleid en het provinciale VTH-kader. In 2019 was de vaststelling door het AB. Het merendeel van de gemeenten heeft het ROK-VV vastgesteld in 2020 en daarna heeft de ODZOB het kader geïmplementeerd.

Figuur: sluiten big-8 en positie uitvoeringskader

■ **Het Regionaal Uitvoeringsbeleid Asbest.**

In 2017 vastgesteld en in 2018 is het beleid in uitvoering gebracht. In 2019 is het geëvalueerd en in 2020 zijn de werkafspraken aangepast. Ook bij dit beleid is risicogericht toezicht houden de basis.

■ **Het uniform uitvoeringsbeleid voor het Besluit Bodemkwaliteit.**

Vastgesteld in 2020 en geïmplementeerd in 2021. Belangrijk kenmerk daarbij is risicogericht toezicht houden.

Wat speelt er de komende vier jaar en wat geven we mee?

Het zijn vier losse kaders met hun eigen afspraken. De verschillende kaders hebben verschillende cycli van tijdspannes en evaluatiemomenten. De bestuurlijke en bedrijfsmatige evaluatie van het ROK Milieutoezicht heeft tot meer scherpheid geleid. Meer evaluatiemomenten en bijstellingen gaan de komende vier jaar spelen. Met de komst van de Omgevingswet hebben we ook een vijfde kader op te stellen. Het uniform uitvoeringsbeleid Besluit Bodemkwaliteit wordt uitgebreid met toezicht bodemsaneringen tot totaal uitvoeringsbeleid toezicht bodem. Daarbij staat risicogericht toezicht centraal. Veel gemeenten hebben de wens geuit dat al deze kaders worden gebundeld.

**“DE BASIS IS GELEGD.
DOORPAKKEN OP SCHERPTE DOELEN,
BEDRIJFSVOERING EN CULTUUR.”**

**“VERLENGD LOKAAL BESTUUR IS
NOOIT VANZELFSPREKEND EN VERGT
VOORTDUREND ONDERHOUD. ”**

Governance

Wat hebben we bereikt?

Governance is een belangrijk aandachtspunt geweest. Op verzoek van een groot aantal deelnemers is een [Rekenkameronderzoek](#) uitgevoerd in 2020. De aanbevelingen uit het rapport zijn in 2021 uitgewerkt tot een plan van aanpak met verbeteracties en verbeterlijnen:

- opgavegerichte (programma)sturing (en daarmee betere richting geven aan programma collectieve taken);
- meer slagkracht in de besluitvorming door het AB;
- beter in stelling brengen van het OGP;
- verbetering van de democratische legitimiteit.

Deels gaat het om een andere manier van werken waarbij de nieuwe werkafspraken opnieuw vastgelegd worden. Daarnaast is er een aantal concrete producten opgeleverd, die ondersteunend zijn aan een ander procesverloop en het verbeteren van het samenspel en de samenwerkingscultuur. In de aanpak is gekozen om de acties zoveel mogelijk onder te brengen bij de bestaande werkgroepen van de collectieve taken en de staat van het mandaat.

Om de slagvaardigheid ook binnen de ODZOB-organisatie te vergroten, is in 2021 een directieteam ingesteld en is er een aantal wijzigingen in de organisatiestructuur aangebracht.

Daarmee ontwikkelt de organisatie zich verder.

Wat speelt er de komende vier jaar en wat geven we mee?

De komende jaren blijven governance-vraagstukken spelen, waarbij de deelnemers het voortouw nemen om de vastgestelde verbeteringen op te pakken. De verbeterlijnen uit het Rekenkameronderzoek zijn ingezet en in de komende bestuursperiode is aandacht en alertheid nodig zodat de verbeterlijnen doorgaan. De nog aan te stellen bestuurlijke ambassadeur gaat met een afvaardiging van het OGP hier verder vorm aan geven. Verder heeft [Commissie van Aartsen](#) in 2021 een rapport uitgebracht over het functioneren van het VTH-stelsel en daarmee de omgevingsdiensten. Het kabinet heeft een reactie gegeven op het rapport en inzicht gegeven over de opvolging van de aanbevelingen uit het rapport. Verder is een aanpassing op de [Wet op de gemeenschappelijke regelingen](#) op komst. De aanpassing betreft het actief informeren van raden en Staten door een gemeenschappelijke regeling, dus ook door de ODZOB. De implicaties daarvan moeten verwerkt worden in onze gemeenschappelijke regeling, na consultatie van onze deelnemers. Hierbij dient ook nadrukkelijk stilgestaan te worden bij het al dan niet instellen van bestuurscommissies, bijvoorbeeld gericht op financiën. Verder loopt in 2022 de dienstverleningsovereenkomst (DVO) af en deze moet opnieuw opgesteld worden.

Dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

Onze dienstverlening is gebaseerd op de DVO, PDC, VTH-basis/verzoekpakket en mandaat. Kwaliteit, efficiëntie en effectiviteit staan bij ons hoog in het vaandel.

Kwaliteit/jaarrapportages:

Raden en Staten hebben een verplichte verordening vastgesteld over de kwaliteit van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De ODZOB heeft een kwaliteitsvisie opgesteld, waarin is opgenomen wat de organisatie wil bereiken op het gebied van kwaliteit van producten. Dit vanuit de behoefte dat de huidige koers werd opgeschreven en dat er gestructureerd en in samenhang aan kwaliteit wordt gewerkt. Verder levert de ODZOB vanaf 2017 jaarrapportages op. Sinds 2019 zijn deze na een evaluatie nog verder verbeterd. Ook heeft de ODZOB de interne kwaliteitsmonitoring op processen, data en zaakdossiers verder ontwikkeld.

Omgevingswet:

De wet betekent een algehele stelselherziening en heeft een grote impact op de manier van (digitaal) werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium en heeft grote gevolgen voor de

bevoegde gezagen en organisaties. De ODZOB is begonnen met de implementatie van een programma Omgevingswet vanuit een bestuursopdracht, samen met de regio- en ketenpartners, met de andere Brabantse omgevingsdiensten en in koepelverband (ODNL). De ODZOB heeft collectief en individueel gemeenten en provincie geadviseerd, zoals bijvoorbeeld [over de Bruidsschat, omgevingswaarden en toepasbare regels](#). De ODZOB wil in 2022 voldoen aan de minimale vereisten opgesteld door de VNG. De grootste verandering die optreedt, is het verschuiven van bevoegd gezag van bodemtaken van provincie naar gemeenten.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb):

De invoering van de Wkb is gekoppeld aan de invoering van de Omgevingswet (Ow). In 2021 zijn de volgende voorbereidingen getroffen: impactanalyse, uitvoering project, aansluiting bij Ambassadeursnetwerk kwaliteitsborging (initiatief vanuit VNG) samen met de Peelgemeenten en een regiobijeenkomst om samen met de regio op te trekken.

Producten:

De Omgevingswet (aansluitend daarbij Wet op de Kwaliteitsborging) heeft een grote impact op de hoeveelheid en omvang van de

“STAPPEN NAAR GEWILDE KWALITEIT EN UNIFORMERING ZIJN GEZET. LAAT DEZE OOK ZICHTBAAR WORDEN. ”

producten. Zo verschuiven de bevoegdheden voor bijvoorbeeld bodemtaken naar gemeenten. Er is een verschuiving van minder vergunningen naar meer toezicht te verwachten. En er worden straks leges geheven voor milieuvergunningen. Ook worden er veel minder bouwtoetsen uitgevoerd. Hier heeft de ODZOB zich op voorbereid samen met de deelnemers.

Processen:

Met de komst van de Omgevingswet en de implementatie van een nieuw zaak- en VTH-systeem (gekoppeld aan het [Digitaal Stelsel Omgevingswet](#)) zijn de werkprocessen in 2020 herontworpen, zo ook de processen in de keten samen met de deelnemers en de andere ketenpartners GGD, VRZO en het waterschap.

Traject Staat van het Mandaat:

We hebben werkafspraken geüniformeerd; mandaatstructuur vereenvoudigd; efficiency van processen verbeterd (bijvoorbeeld digitalisering dossiers). Er is in 2022 nog een restopgave: afronding digitalisering dossiers, afronding besluitvorming mandaat en implementatie efficiencymaatregelen bij inwerkingtreding Omgevingswet/Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Wat speelt er de komende vier jaar en wat geven we mee?

De ODZOB is voorbereid op de Omgevingswet. De invoeringsdatum van de Omgevingswet blijft nog onzeker. De impact van de wet is groot en de komende jaren zal de ODZOB dat nog steeds merken. Er zal ook nazorg nodig zijn en de ODZOB zal zich moeten blijven aanpassen, omdat de gemeenten tot 2029 de tijd hebben om omgevingsplannen vast te stellen. Het is belangrijk dat het bestuur hierbij betrokken blijft, omdat iedere deelnemer en de ODZOB ook een eigen verantwoordelijkheid hebben bij de invoering van de Omgevingswet. Wanneer deze gezamenlijke verantwoordelijkheid niet goed wordt ingevuld, loopt de ODZOB risico's.

Aandacht van het nieuwe bestuur voor afronding van het traject Staat van het Mandaat is eveneens belangrijk, omdat enkele gemeenten het tempo nog niet hebben gevolgd. Risico op het niet halen van de beoogde efficiency is aanwezig. Voor kwaliteit is er een basis neergelegd waar het nieuwe bestuur verder op kan acteren. Het is wenselijk om de kwaliteitsvisie op te nemen in de nieuwe meerjarenvisie.

Bedrijfsvoering

Wat hebben we bereikt?

De ODZOB is er in de afgelopen bestuursperiode in geslaagd om positieve bedrijfsresultaten te realiseren. Toch is het van belang om hier kritisch naar te kijken. De kostenontwikkeling zelf wordt altijd nauwgezet gevolgd door de deelnemers, waarbij minder aandacht is voor de aanleiding en context van deze kostenontwikkeling. Het lijkt een trend dat de bekostiging van projecten vanuit de algemene reserve de oplossing is. Het interen op de financiële buffers heeft geleid tot een uitholling van het weerstandsvermogen.

In 2021 is een ambtelijk-bestuurlijke taskforce opgericht, die met voorstellen beschreven in 'Grip op de organisatie/samenwerking' naar het AB van oktober 2021 is gegaan. De gepresenteerde weeffouten - positionering accountmanagement, kwaliteit en robuustheid overhead, gerelateerde uren van declarabele uren – werden bestuurlijk onderkend.

“WE ZIJN LASTIGE KEUZES NIET UIT DE WEG GEGAAN. BLIJF SCHERP OP DE TAKEN WAAR DE DIENST VOOR STAAT.”

Het heeft bij de beraadslaging rondom de Kadernota 2023 alsnog geleid tot een erkenning van een urgente aanpak. Dit wordt nader uitgewerkt in de (ontwerp)begroting 2023, inclusief aandacht voor de tariefopbouw en de performance van de ODZOB op het gebied van de declarabiliteit in de afgelopen jaren.

Wat speelt er de komende vier jaar en wat geven we mee?

Het ziet er naar uit dat 2022 het jaar van de transitie in de bedrijfsvoering wordt en het urgentiebesef over de benodigde bijstellingen door meer deelnemers breder gedragen wordt. Hierdoor kunnen de werkprogramma's 2023 tijdig in lijn worden

gebracht met deze nieuwe inzichten. Voor wat betreft de financiële robuustheid van de ODZOB is aandacht nodig voor het (terug)versterken van het weerstandsvermogen, bijvoorbeeld door het principe van de tarief-egalitatie aan het einde van het jaar achterwege te laten.

Landelijke ontwikkelingen die de bedrijfsvoering raken zijn de aanbevelingen door [Commissie van Aartsen](#) voor normfinanciering en de veranderingen onder de Omgevingswet waaronder de verschuiving bevoegd gezag of basistakenpakket onder de Omgevingswet.

HRM

W

Wat hebben we bereikt?

De ODZOB had grote uitdagingen om de kwantiteit en kwaliteit van medewerkers te borgen. Het basistakenpakket en de verzoektaken bepaalden de omvang en de veranderopgave was groot door maatschappelijke opgaven, door de Omgevingswet en aansluitende wetgeving. Dit leverde vraagstukken op met betrekking tot de planning. Tegelijkertijd was de arbeidsmarkt moeilijk en het coronavirus vroeg om veel flexibiliteit. De Strategische Personeelsplanning moet inzichtelijk maken welke capaciteit per team aanwezig is, welke autonome ontwikkelingen binnen een team plaatsvinden en wat er naar de toekomst toe nodig is. Dit gekoppeld aan competenties. Hierin hebben we nog stappen te zetten.

We hebben een regeling voor opleidingen opgesteld. Om een kenniscentrum te zijn en te blijven, hebben we afgelopen periode medewerkers opgeleid, waarvan de Omgevingswet de meest omvangrijke is geweest. Inmiddels zijn we overgegaan naar een leermanagementsysteem om opleidingen gestructureerd en op één plaats aan te bieden. Het kwaliteitscriteria-systeem is bijgewerkt met toevoeging van de laatste nieuwe medewerkers. Verder is het VIO-traject (Vergunningverleners In Opleiding) afgerond wat een goed initiatief is om de bestaande arbeidsmarktkrapte te omzeilen door

zelf te investeren in het opleiden/omscholen van gemotiveerde nieuwe medewerkers.

De ontwikkeling van zelforganisatie is verder uitgediept en teams zijn aan de slag gegaan met teamovereenkomsten waarin duidelijke afspraken gemaakt worden wie wat binnen het team doet en hoe met elkaar samen te werken. Ook was er aandacht voor de basis zoals de operationele HRM-processen. Er werd overgegaan naar een nieuw E-HRM systeem (AFAS) dat gebruiksvriendelijk is, ook door het gebruik van een app door medewerkers. Tegelijkertijd is er een kwaliteitsslag gemaakt voor de workflows en in de koppeling naar andere systemen zoals die van de arbodienst. Regelingen zijn allemaal up to date en in lijn met de Wet Normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) en allemaal online beschikbaar. Door COVID-19 zijn we verder gaan nadenken over thuiswerken en is er inmiddels een thuiswerkfaciliteitenregeling. Deze regeling voorziet een verantwoorde thuiswerkplek die arbotechnisch op orde is.

“ HUIDIGE ARBEIDSMARKT VRAAGT OM SAMENWERKING OMGEVINGSDIENSTEN EN OPLEIDINGSINSTITUTEN. ”

Wat speelt er de komende vier jaar en wat geven we mee?

De arbeidsmarkt blijft moeilijk en training en opleiding blijven nodig in de steeds veranderende maatschappij. Het maakt de ODZOB kwetsbaar om voldoende kwantitatieve en kwalitatieve menskracht te krijgen. De Strategische Personeelsplanning maakt deze kwetsbaarheid inzichtelijk en helpt om erop te sturen. Er is creativiteit en support nodig van iedereen om genoeg en adequaat personeel te vinden om het werk te doen. Dit betekent dat ook een investering in de HR-afdeling zelf nodig is, zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin. De verwachting is dat een hybride systeem van op kantoor en thuiswerken toekomst heeft. Dat heeft effect op hoe het kantoor gebruikt wordt en de inzet van ICT.

Informatievoorziening en ICT

Wat hebben we bereikt?

Van groot belang is een adequate informatievoorziening met de basisinformatie op orde. Op dit moment wordt een nieuw zaak- en VTH-systeem (met een koppeling naar het Digitaal Stelsel Omgevingswet) ingericht, zodat de ODZOB met het in werking treden van de Omgevingswet informatie goed kan uitwisselen en kan samenwerken in de regio. In deze bestuursperiode is moeite gestoken in het op orde brengen van de basis zodat we onze werkzaamheden efficiënt en veilig kunnen uitvoeren:

- in de kwaliteit van een regionaal inrichtingenbestand, dat van cruciaal belang is bij de uitvoering;
- in goede informatiebeveiliging conform de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid);
- in goede digitale informatie-uitwisseling met de ketenpartners, met goede afspraken over veiligheid en privacy. De samenwerking en daarmee de informatie-uitwisseling met de Inspectie Leefomgeving en Transport, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de politie,

**„ DE START IS GEMAAKT,
BLIJF INVESTEREN EN LAAT HET ZICHTBAAR ZIJN. „**

het functioneel parket en de andere omgevingsdiensten is versterkt;

- in digitale toegankelijkheid tot overheidsinformatie conform Besluit digitale toegankelijkheid overheid, waarbij op alle apps en websites de toegangsstatus wordt vermeld;
- in een GIS-visie met een plan van aanpak, zodat kaartlagen nu beschikbaar zijn voor VTH-taken.

Verder maken we veel meer gebruik van data-analyse en informatieanalyse voor risicogericht toezicht en handhaving en voor ketentoezicht. Maar ook om vanuit de toezichtinformatie beleidsrijke informatie te ontwikkelen. We hebben daarom data-analisten aangenomen. De analyse van klachten en signalen uit het traject S@men heeft de afgelopen twee jaar rijke informatie opgeleverd voor gericht toezicht. Een mooie ontwikkeling is het [Brabantse OmgevingsDatalab \(BOD\)](#), een samenwerking waarin de drie Brabantse omgevingsdiensten en de provincie gezamenlijk instrumenten en dashboards ontwikkelen voor data-analyse, informatie-uitwisseling en artificial intelligence.

Wat speelt er de komende vier jaar en wat geven we mee?

De basis op orde brengen blijft een aandachtspunt, omdat we er nog niet zijn.

Het zorgen voor de informatievoorziening is van vitaal belang maar komt niet gratis. Dat geldt ook voor de investering in cyberveiligheid. Zo verwachten we dat de ODZOB in de toekomst meer advisering, consultancy en expertise nodig heeft. Naar verwachting zal de ODZOB ook meer investeringen moeten doen in alle aspecten van zijn ICT-architectuur: applicatielandschap, ICT-infrastructuur, de ICT-beheerorganisatie en het datawarehouse.

De ODZOB wil niet alleen voldoen aan de wet- en regelgeving maar wil ook zorgen voor een stabiele werkwijze, dat het wordt geborgd en verankerd in de organisatie. Voor digitale toegankelijkheid moet daarom structureel budget worden gereserveerd voor de borging, verankering en (onafhankelijke) toetsing.

Samenwerking

Wat hebben we bereikt?

De omgevingsdiensten zijn opgericht om de samenwerking tussen vergunningverlenende en toezichthoudende instanties te versterken: een level playing field en de voordelen van schaalgrootte. De ODZOB heeft een duidelijke positie als kenniscentrum en heeft te maken met grote maatschappelijke opgaven. Samenwerking met partners is verder uitgebreid en op verschillende vlakken en niveaus hebben we samengewerkt.

Deelnemers:

De bindende factor tussen en met de deelnemers zijn de ROK's. Daarnaast hebben we werkconferenties georganiseerd voor kennisdeling en koersbepaling. Op verzoek sloot de ODZOB aan bij raads- en Stateninformatiebijeenkomsten. Ieder jaar (uitgezonderd 2020 vanwege corona) organiseerden we een 'ODZOB on Tour'.

Onderzoeksinstituten:

De oprichting van het [Regionaal Meetnet](#) is samen met gemeente Eindhoven, Provincie Noord-Brabant, AiREAS, TNO,

RIVM, GGD en IRAS tot stand gekomen.

Regionaal:

Een voorbeeld is de Regionale samenwerking Omgevingswet met gemeenten, provincie, waterschap en de ODZOB/VRBZO, GGD en MRE en de samenwerking in de interventieteams, zoals het Peelland Interventieteam (PIT-team). Een ander voorbeeld is deelname aan het werkprogramma Agrofood en Leefomgeving.

Provinciaal:

Met de andere Brabantse omgevingsdiensten (ODBN en OMWB) is veel samengewerkt op basis van een strategische agenda: aanpak maatschappelijke opgaven zoals bijvoorbeeld veehouderij of PFAS, implementatie wetgeving, opstellen van uitvoeringsbeleid, transitie en invulling van taken, collegiale toets, arbeidsmarktbeleid, informatie-uitwisseling en digitalisering ([Brabants Omgevings DataLab](#)), meldkamer, [Samen Sterk in Brabant](#) (boa's in het buitengebied). Het [Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht](#) (BPO) is een provinciaal platform voor coördinatie onderlinge samenwerking van bevoegde gezagen en de Brabantse omgevingsdiensten.

Ketenpartners:

Het is van groot belang dat bij milieuovertredingen volgens de Landelijke Handhavingsstrategie wordt opgetreden. Bij ernstige overtredingen is samenwerking met OM en politie belangrijk. Landelijk is voor OM, politie en omgevingsdiensten een convenant gegevensuitwisseling opgesteld om de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen bestuurs- en strafrecht goed en rechtmatig te laten verlopen. In themabijeenkomsten is dit in de algemene besturen van de omgevingsdiensten aan de orde gesteld. Gevolg is dat in de rondetafelconferentie van januari 2018 afspraken zijn gemaakt over de samenwerking tussen de Brabantse omgevingsdiensten, politie, OM, provincie, waterschappen en vertegenwoordigers van kringen van gemeentesecretarissen, die in 2018-2019 verder zijn uitgewerkt. Dat heeft geleid tot een overlegstructuur, die in 2019 is geïmplementeerd en in 2020 is een convenant ondertekend.

Wat speelt er de komende vier jaar en wat geven we mee?

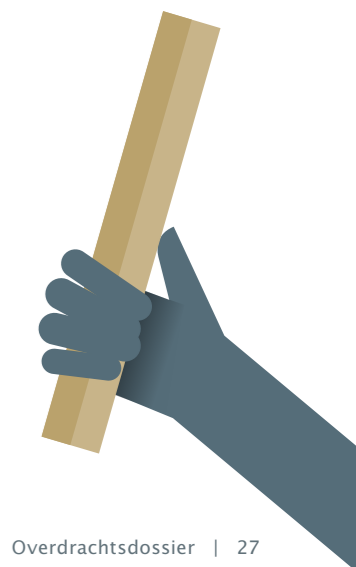
De maatschappelijke opgaven zijn nog steeds groot en ook de instrumentele veranderingen gaan door. Dit betekent dat samenwerking met andere partijen in de regio noodzakelijk blijven voor een gezonde en veilige leefomgeving.

Tot slot

Dit overdrachtdossier beschrijft op hoofdlijnen een eerste kennismaking met de ODZOB. Een verdere informatieoverdracht en kennismaking voor bestuursleden volgt.

Meer informatie over de ODZOB vindt u op www.odzob.nl/bestuur. U kunt ons volgen via de [RSS-feed](#) van de ODZOB of via social media op [Twitter](#) en [LinkedIn](#). Uw eventuele vragen kunt u mailen naar bestuurssecretariaat@odzob.nl.

**„ DUIDELIJKE EN ZICHTBARE STAPPEN GEZET.
VOORAL VASTHOUDEN. „**

EXPERTISES

Agrarisch vergunningverlening & toezicht

Asbest

Bodem & ontgroningen

Bouwen & ruimtelijke kwaliteit

Duurzaamheid & energie

Erfgoed, beeld & ruimte

Geluid

Geur

Industrieel vergunningverlening & toezicht

Lucht & licht

Natuur & milieu

Omgevingsveiligheid

Omgevingswet

Ruimtelijke ordening & ontwikkeling

Water, grondwater & zwemwater

Overdrachtdossier

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Bestuursperiode 2018-2022

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Wal 28

Postbus 8035

5601 KA Eindhoven

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT